

Hij versmaadt geen kansen nu zij liefde gemaakt heeft van zijn kameraadschap-uit-voorzichtigheid en zoover kan natuurlijk geen man zich op zijn ouderdom wagen, of hij wordt betooverd. Dus vindt hij dat zij toch zoo lief kan zijn en hij trekt zijn grens al gauw verder: als hij zijn vrijheid ten slotte maar redden kan en geen leed stichten waarmee liefde te duur wordt betaald. Het verveelt hem dat hij haar niet opvoeden kan en volstrekt eerlijk zijn. Haar onbedorven primitiviteit heeft karakter en charme, tusschen zijn modern of pervers doende flirten. Maar hoe moet hij haar bekoelen? „Het huwelijk is niets voor mij, Irreke.” Of: „De vrouwen zijn goed genoeg, Irreke, maar het sacrament deugt niet.” Of: „De heele wereld is een slavernij, ik wil vrij blijven,” dat zijn allemaal café- of jongmansboutaden, bluf die haar niet verontrust.

Hij zegt eens heel ernstig dat zij hem goed moet verstaan: voor hem is niks serieus, niks, absoluut niks; voor hem is de heele wereld komedie. Neen, niet lachen, hij meent het, alles is komedie voor hem, alles. Hij leeft naar zijn zin en kijkt naar niemand, naar niets. Terwijl hij het zegt, hoort hij verbaasd hoe gewoon en banaal de levensopvatting klinkt, die hem toch, meent hij, van allen onderscheidt, als een vrijbouter van het streng gedrild vreemdelingenlegioen, dat hij in de beschaafde menschheid ziet. Hij legt haar uit dat alle mannen zoo spreken, maar eerst als ze de vijf en dertig gepasseerd zijn. Dan zijn ze eindelijk ontnuchterd, maar ze zitten met een dikke matrone en met kinderen in huis, ze zitten in een partij waar ze niet meer uitgeraken, ze hebben een positie die hen bindt en nu beginnen ze te dwepen met hun onafhankelijkheid. De vrijgevochtenen! Maar hij, Irreke, hij slaat dat allemaal over, hij hoort er van in het begin niet bij. Zij werpt op dat hij toch zelf ook al van een partij is en een positie heeft. De andere meisjes waarmee hij omgaat, speelt zij tegen hem uit als bewijs dat hij ook op zoek is naar een vrouw en het eeuwige liedje dat hij haar zingt noemt zij een uitvlucht. Zij is hem zeker niet rijk of mooi genoeg, maar een boerin, niet waar.

Zoo lokt zij tegenverklaringen uit, want hij is nooit brutaal. Op de sofa bewondert hij haar. Haren, oogen, lippen, oortjes. Als hij zijne fijne dunne handen weerszijden hare borsten houdt, zonder ze aan te raken, als vereerend, grijpt zij verhit die handen vast, maar weert ze als zij woelen. Eigenlijk is hij dankbaar om zulk verzet, want zij zou maar steeds meer rechten nemen uit zijn spel, niets dan spel. Zij bemerkt de opluchting bij hem en hoe hij zich haastig van haar afmaakt, zoodat zij nu begint te denken dat haar dorpsche preutschheid ongelijken strijd voert tegen zijn minder scrupuleuze vriendinnen. Met haar louter kostschoolsche ontwikkeling kan zij hem niet boeien; haar mentaliteit is half non en half boerin; mondaine manieren die hem verlokken liggen buiten haar bereik; wat zij degelijkheid noemt bespot hij; het doet haar pijn, maar er is niets anders; alleen zinnelijk kan zij hem lokken en binden. De ware liefde, werd haar geleerd, is iets hoogers: de band der zinnen